

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **B. J.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Frajtem, advokátem, se sídlem Masarykovo nám. 177, Valašské Klobouky, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. 3. 2007, č. j. 34 Cad 14/2007 - 6,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce, advokátu JUDr. Jiřímu Frajtovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 800 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím č. III. ze dne 21. 11. 2006 Česká správa sociálního zabezpečení (dále též „žalovaná“) odňala od 15. 1. 2004 žalobci částečný invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb. a ve smyslu Smlouvy mezi ČR a Svazovou republikou Jugoslavií o sociálním zabezpečení. V odůvodnění rozhodnutí žalovaná uvedla, že podle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení ve Zlíně ze dne 26. 4. 2004 není žalobce nadále částečně invalidní, ale je plně invalidní, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti o 70 %.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, o níž rozhodl Krajský soud v Brně usnesením ze dne 23. 3. 2007, č. j. 34 Cad 14/2007 - 6, tak, že ji odmítl. V odůvodnění svého usnesení krajský soud uvedl, že mimo označení rozhodnutí č. III. ze dne 21. 11. 2006 žaloba ve svém textu neobsahuje nic, co by se uvedeného rozhodnutí týkalo. Pouze mimo jiného žalobce uvádí, že jeho zdravotní stav je vážný a v jistém období byl kritický. V posuzované věci je tak zřejmé, že žaloba ve vztahu k rozhodnutí č. III. žádný žalobní bod neobsahuje a tento nedostatek podmínek řízení nebyl v zákonné lhůtě odstraněn. Krajský soud dále poukázal na to, že není dána zákonná povinnost soudu v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, vyzývat žalobce k odstranění vad ve smyslu § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by zjevně odporovala zásadě dispoziční a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován. Uplynutím lhůty pro podání žaloby se absentující žalobní body staly neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení. Lhůta pro podání žaloby je lhůtou zákonnou, kterou soud svým rozhodnutím nemůže prodloužit (v této souvislosti bylo poukázáno na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2006, č. j. 8 Azs 172/2005 - 50). Krajský soud proto poté, co uplynula zákonem stanovená lhůta pro podání žaloby, žalobu odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro nedostatek podmínek řízení.

Proti uvedenému usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou pak doplnil prostřednictvím ustanoveného zástupce JUDr. Jiřího Frajta, advokáta ve Valašských Kloboukách. V doplnění kasační stížnosti z 10. 7. 2007 uvedl, že nemůže souhlasit s názorem soudu, že není dána zákonná povinnost soudu v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, vyzývat žalobce k odstranění vad ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by zřejmě odporovala zásadě dispoziční a rovněž zásadě koncentrace řízení. Takový výklad uvedeného ustanovení je podle názoru stěžovatele možný jen v případě naprosto zmatečných podání, tedy podání, která neobsahují ani náležitosti uvedené v § 37 odst. 3 s. ř. s. Postupem, který soud zvolil, byl zkrácen na svých právech, a byla mu odepřena možnost domáhat se svých práv v řízení podle soudního řádu správního. Navíc stěžovatel namítá, že část jeho podání mohla být chápána i jako žádost o ustanovení zástupce pro řízení. Znovu opakuje, že jeho finanční a majetková situace je velmi špatná, neovládá dobře český jazyk a jeho schopnosti vystupovat před soudem jsou ovlivněny i velmi špatným zdravotním stavem. Všechny tyto skutečnosti z jeho podání vyplývají, proto měl soud postupovat podle § 35 odst. 8 s. ř. s. V této souvislosti stěžovatel poukázal na § 64 s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovené prvé a třetí části občanského soudního řádu. Podle § 30 odst. 2 o. s. ř. ustanoví předseda senátu účastníku, u něhož jsou předpoklady, aby byl soudem osvobozen od soudních poplatků, zástupce z řad advokátů mimo jiné tehdy, vyžaduje-li to ochrana zájmů účastníka. Stěžovatel má tedy za to, že krajský soud měl postupovat podle § 30 odst. 2 o. s. ř. a před tím, než návrh odmítl, měl mu ustanovit zástupce. Ochrana zájmů stěžovatele to nepochybně vyžadovala. Protože podle stěžovatele je rozhodnutí o odmítnutí návrhu nezákonné, navrhl, aby bylo usnesení krajského soudu zrušeno a věc tomuto soudu vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). V kasační stížnosti uplatňuje důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a pro tento důvod je kasační stížnost shledána přípustnou. Nejvyšší správní soud za této situace napadené usnesení krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Jak již krajský soud správně uvedl, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu musí žaloba obsahovat nejen obecné náležitosti podání stanovené v § 37 odst. 2 a 3 s. ř. s., ale zejména základní náležitosti žaloby vymezené v § 71 odst. 1 písm. a) až f) s. ř. s. Neobsahuje-li žaloba žádný žalobní bod, lze ji doplnit jedině ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Soud není povinen žalobce vyzývat k odstranění takové vady žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by zjevně odporovala zásadě dispoziční a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován. Jde přitom o ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu a mimo rozsudku, na nějž odkazuje krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí, lze uvést rovněž rozsudek z 27. 2. 2004, č. j. 4 Azs 3/2004 - 48. V posuzované věci je přitom zcela zřejmé, že žaloba stěžovatele žádný žalobní bod neobsahovala a tento nedostatek podmínek řízení nebyl v zákonné lhůtě (ostatně ani po jejím uplynutí) odstraněn. Uplynutím lhůty pro podání žaloby se absentující žalobní body staly neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení. Lhůta pro podání žaloby je přitom lhůtou zákonnou, kterou soud svým rozhodnutím nemůže prodloužit.

Namítá-li stěžovatel, že krajský soud měl postupovat podle § 30 odst. 2 o. s. ř., a předtím, než návrh odmítl, měl mu ustanovit zástupce, nutno především uvést, že soudní řád správní má ustanovení o ustanovení zástupce účastníkovi ve svém § 35 odst. 8. Jeho znění je přitom shodné se zněním § 30 odst. 2 o. s. ř. Aby soud mohl přistoupit k ustanovení zástupce navrhovatel, předpokládá to především, že takovýto návrh byl navrhovatelem podán. V daném případě nelze ze žaloby stěžovatele dovodit, že by navrhoval, aby mu krajským soudem byl zástupcem ustanoven advokát ve smyslu § 35 odst. 8 s. ř. s. Uvedená námitka stěžovatele je proto zcela nedůvodná.

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal v postupu krajského soudu žádnou vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí. Kasační stížnost byla proto jako nedůvodná zamítnuta (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Závěrem lze pouze poznamenat, že z podání stěžovatele není vůbec zřejmé, z jakého důvodu brojí proti rozhodnutí, které vyznívá v jeho prospěch (stěžovateli byl odňat částečný invalidní důchod z toho důvodu, že jeho zdravotní stav odůvodňuje přiznání plného invalidního důchodu).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší, žalované, ač byla v řízení úspěšná, takové právo ze zákona nenáleží.

Krajským soudem ustanovený zástupce stěžovatele k výzvě Nejvyššího správního soudu nevyčíslil svoji odměnu za zastoupení stěžovatele, Nejvyšší správní soud proto ustanovenému advokátovi přiznal podle obsahu spisu odměnu ve výši 800 Kč, představující jeden úkon právní služby v částce 500 Kč, a to za doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a jeden režijní paušál v částce 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. listopadu 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda

senátu